

Gedragsregels voor leden van de Raad van Advies van Curaçao

I. Algemeen

1. In deze gedragsregels wordt verstaan onder:
  - a. Raad: Raad van Advies;
  - b. leden: de leden van de Raad, inclusief de ondervoorzitter, tenzij uit deze gedragsregels anders voortvloeit;
  - c. belangenverstrengeling: tegenstrijdige belangen of de schijn daarvan.
2. De leden realiseren zich dat externe uitingen afbreuk kunnen doen aan het beeld van onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de leden.
3. De leden realiseren zich dat privégedrag en het publiekelijk uiten van privémeningen het vertrouwen in de Raad kunnen schaden.
4. De leden zijn zich ervan bewust dat hun onpartijdigheid ter discussie kan komen te staan vanwege hun eerdere of huidige bemoeienis, anders dan als lid, met een bepaalde zaak.

II. Tegenstrijdige belangen

5. De leden vervullen geen ambten of functies waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van het lidmaatschap van de Raad of de handhaving van hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.
6.
  - a. De leden nemen geen deel aan de beraadslagingen en stemmen niet mee, indien daardoor hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid schade zouden kunnen lijden of de schijn bestaat dat hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid schade zouden kunnen lijden.
  - b. Bij de beoordeling of de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van een lid ter discussie zouden kunnen komen te staan, wordt tevens rekening gehouden met vroegere ambten of functies die dat lid in het verleden heeft vervuld of in de nabije toekomst naar alle waarschijnlijkheid zal gaan vervullen.
  - c. Indien het geval, genoemd onder a, zich voordoet, legt de Secretaris in een voetnoot in de notulen van de vergadering, waarin het desbetreffende advies is behandeld en in het desbetreffende advies vast dat een lid niet aan de voorbereiding van danwel de beraadslagingen over het betreffende advies heeft deelgenomen.
7. Als criterium voor door leden uit te oefenen andere ambten of functies wordt gehanteerd het risico dat het lid zich dient te verschonen als gevolg van het andere ambt of functie of de mate waarin de organisatie of vergelijkbare organisaties waaraan het andere ambt of functie verbonden is, belanghebbende is bij een adviesonderwerp.
8.
  - a. De leden doen schriftelijk opgave van hun, al dan niet betaalde, ambten en functies uiterlijk binnen twee weken gerekend vanaf de datum van hun benoeming als

Ondervoorzitter respectievelijk lid van de Raad.

- b. De Ondervoorzitter en de overige leden doen de schriftelijke opgave, bedoeld onder a, aan het oudst benoemde lid respectievelijk de Ondervoorzitter.
9.
    - a. Elk lid meldt de door hem na het doen van de schriftelijke opgave, bedoeld in onderdeel 8, onder a, uit te oefenen andere ambten of functies binnen één week na aanvaarding daarvan schriftelijk aan de Ondervoorzitter.
    - b. De Ondervoorzitter meldt de door hem na het doen van de schriftelijke opgave, bedoeld in onderdeel 8, onder a, uit te oefenen andere ambten of functies zo spoedig mogelijk schriftelijk aan het oudst benoemde lid.
    - c. Het bepaalde onder a en b is van overeenkomstige toepassing ingeval wijzigingen ten aanzien van de opgegeven ambten en functies zich hebben voorgedaan.
  10.
    - a. Elk lid meldt schriftelijk een potentieel geval van belangenverstremgeling hem zelf betreffende aan de Ondervoorzitter en verschaft alle relevante informatie.
    - b. Indien een lid financiële en zakelijke belangen heeft, wordt een potentieel geval van belangenverstremgeling als bedoeld onder a, in elk geval aanwezig geacht indien en voor zover die belangen raakvlakken hebben met het openbaar bestuur. Het lid meldt de desbetreffende financiële en zakelijke belangen aan de Ondervoorzitter als hij een vermoeden heeft dat sprake is van een potentieel geval van belangenverstremgeling waarvoor hij zich in een concreet geval moet verschonen van deelname aan de beraadslagingen en het meestemmen over een bepaald onderwerp.
    - c. Onderdelen a en b zijn van toepassing op de Ondervoorzitter met dien verstande dat hij een potentieel geval van belangenverstremgeling hem zelf betreffende aan het oudst benoemde lid meldt.
    - d. Bij de beoordeling of er sprake is van belangenverstremgeling wordt ook rekening gehouden met de financiële en zakelijke belangen van de echtgeno(o)t(e) en de minderjarige kinderen van een lid.
  11.
    - a. Een potentieel geval van belangenverstremgeling bij een lid ten aanzien van een ter behandeling geagendeerd adviesverzoek wordt door het betrokken lid terstond aan de Ondervoorzitter gemeld.
    - b. Onderdeel a is van toepassing op de Ondervoorzitter met dien verstande dat hij een potentieel geval van belangenverstremgeling aan het oudst benoemde lid meldt.
  12.
    - a. Elk lid dat van oordeel is dat er sprake is van belangenverstremgeling bij een ander lid, brengt dit onder de aandacht van de Ondervoorzitter.
    - b. In de gevallen dat een lid van oordeel is dat er sprake is van belangenverstremgeling bij de Ondervoorzitter, brengt hij dit onder de aandacht van het oudst benoemde lid.
  13.
    - a. De Ondervoorzitter geeft zo spoedig mogelijk aan het betrokken lid schriftelijk te kennen of er met het oog op een goede vervulling van het lidmaatschap van de Raad of de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin al dan niet bezwaren bestaan tegen de uitoefening van het betreffende ambt of de betreffende functie door een lid. Indien er met het oog op de belangen, bedoeld in de eerste zin, bezwaren bestaan tegen het deelnemen aan de beraadslagingen en meestemmen van een lid over een adviesonderwerp geschiedt de kennisgeving, bedoeld in de eerste zin, mondeling.
    - b. Indien het in het geval, bedoeld onder a, de Ondervoorzitter betreft geschiedt de kennisgeving, bedoeld onder a, door het oudst benoemde lid.
    - c. Indien de Ondervoorzitter met het oog op een goede vervulling van het lidmaatschap van de Raad of de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin bezwaren heeft tegen de uitoefening van een ambt of functie

- door een lid danwel het deelnemen aan de beraadslagingen en meestemmen van een lid over een adviesonderwerp en dit lid wenst te volharden in de uitoefening van het betreffende ambt of de betreffende functie, beslist de voltallige Raad.
- d. Indien het oudst benoemde lid met het oog op een goede vervulling van het lidmaatschap van de Raad of de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin bezwaren heeft tegen de uitoefening van een ambt of functie door de Ondervoorzitter danwel het deelnemen aan de beraadslagingen en meestemmen van de Ondervoorzitter over een adviesonderwerp en de Ondervoorzitter wenst te volharden in de uitoefening van het betreffende ambt of de betreffende functie, beslist de voltallige Raad.
14. Onderdelen 6a, 13a, 13c en 13d zijn van overeenkomstige toepassing bij de voorbereiding van de behandeling van een adviesverzoek in een werkgroep.
15. a. Een overzicht van de al dan niet betaalde ambten en functies die de leden over het lopende kalenderjaar hebben vervuld, zal elk jaar in het jaarverslag van de Raad worden bekendgemaakt.
b. Het door de Raad uitgebrachte jaarverslag zal elk jaar op de website van de Raad worden geplaatst.

III. Externe uitingen en gebruik van sociale media

16. a. De leden onthouden zich van externe uitingen die schadelijk kunnen zijn voor de eenheid van de Raad en het in hem gestelde vertrouwen.
b. De leden onthouden zich van het doen van externe uitingen over onderwerpen waarvan redelijkerwijs te verwachten is dat de Raad op termijn een advies daarover zal moeten uitbrengen.
c. Voordat een lid een artikel plaatst of laat plaatsen in een vakblad, nieuwsblad, op sociale media of anderszins onder het publiek verspreidt over een onderwerp, waarvan de inhoud de Raad mogelijk kan raken, brengt hij de Raad van zijn voornemen op de hoogte.
d. De leden onthouden zich van externe uitingen over adviezen van de Raad en de beraadslaging hieromtrent en de wijze waarop de regering of de Staten met de adviezen van de Raad omgaan.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van de 20ste maart 2023

De Ondervoorzitter,

mevr. mr. L.M. Dindial

De Secretaris,

mevr. mr. C.M. Raphaëla

Toelichting op de gedragsregels voor leden van de Raad van Advies van Curaçao

1. Algemeen

a. Inleiding

De onpartijdigheid van de Raad van Advies (de Raad) dient te allen tijde te worden gegarandeerd. Een belangrijke voorwaarde voor onpartijdigheid, objectiviteit en transparantie is dat tegenstrijdige belangen worden voorkomen. Hierbij speelt de integriteit en de eigen verantwoordelijkheid van de leden van de Raad en het vertrouwen van de Raad in zijn leden een belangrijke rol. In het licht daarvan heeft de Raad in zijn vergadering van 9 juni 2014 gedragsregels vastgesteld ter zake het omgaan met tegenstrijdige belangen. Die gedragsregels zijn door de Raad in 2019 geëvalueerd en zijn toen aangepast voor wat betreft het aspect van de financiële en zakelijke belangen in relatie tot situaties waar het risico bestaat van tegenstrijdige belangen. Ook zijn toentertijd wijzigingen aangebracht in de gedragsregels over de opgave van ambten en functies.

Bij deze tweede evaluatie worden de gedragsregels nog een keer herzien.

b. De nieuwe gedragsregels

De volgende nieuwe gedragsregels zijn opgenomen:

- een gedragsregel over uitingen in relatie tot de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de leden;
- een gedragsregel over het privégedrag en het publiekelijk uiten van privémeningen van de leden in relatie tot het vertrouwen in de Raad;
- een gedragsregel die de eerdere of huidige bemoeienis van een lid met een bepaalde zaak betreft bij de mogelijkheid dat de partijdigheid van betrokkene ter discussie kan komen te staan;
- een gedragsregel om bij de beoordeling of de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van leden ook rekening te houden met vroegere ambten of functies van een lid of ambten en functies die een lid mogelijksterwijs in de nabije toekomst zal gaan vervullen;
- een gedragsregel over externe uitingen en het gebruik van sociale media.

Voor het overige zijn de gedragsregels, zoals vastgesteld in de vergadering van 21 oktober 2019, niet aangepast.

2. Belangenverstrengeling

a. Inleiding

Situaties die lijken op tegenstrijdige belangen, maar die feitelijk geen tegenstrijdige belangen zijn (de schijn van tegenstrijdige belangen) moeten ook worden voorkomen. Met de schijn van tegenstrijdige belangen wordt op dezelfde manier omgegaan als met tegenstrijdige belangen zelf. Beide begrippen worden gemakshalve in deze gedragsregels aangeduid als belangenverstrengeling.

Belangenverstrengeling duidt op een situatie waarbij iemand meerdere belangen dient die een zodanige invloed op elkaar kunnen uitoefenen dat de integriteit van het één of het andere belang in het geding kan komen. Het vaststellen van belangenverstrengeling komt dus neer op de vraag, of bij een lid andere belangen een rol kunnen spelen waardoor een advies mogelijk niet objectief en onpartijdig tot stand komt. Hierbij kunnen ook een rol spelen de eerdere bemoeienis anders dan als lid met een bepaalde zaak en de vroegere ambten of functies van de betrokkene. Bijvoorbeeld het in het recente verleden adviseren van derden in een persoonlijke hoedanigheid over een onderwerp dat aan de Raad ter advisering is voorgelegd. Echter, ook ambten en functies die een lid nog niet bekleedt maar mogelijk in de nabije toekomst zal gaan bekleden,

kunnen een rol spelen bij het bepalen of er sprake is van belangenverstremgeling. Bijvoorbeeld wanneer een lid ervan op de hoogte is dat hij binnenkort zal worden voorgedragen voor een bepaalde ambt of functie of mogelijk zal worden aangenomen voor een functie waarop hij gesolliciteerd heeft.

De integriteit en eigen verantwoordelijkheid van de leden van de Raad zijn ook cruciaal omdat het onmogelijk is elke denkbare situatie waarin belangenverstremgeling een rol speelt, te beschrijven. Toch moet van geval tot geval worden gezien of een mogelijk geval van belangenverstremgeling zich voordoet.

In deze gedragsregels is daarom niet getracht gevallen waarin belangenverstremgeling zich voor kan doen te beschrijven. Getracht is daar waar de wettelijke regelingen die tot doel hebben onpartijdigheid bij en onafhankelijkheid van de Raad te waarborgen, geen antwoord bieden, conform artikel 22, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de Raad van Advies Curaçao, nadere interne regels hierover te stellen.

b. Het vervullen van andere ambten en functies en het hebben van financiële en zakelijke belangen

Om belangenverstremgeling te voorkomen zijn de leden gehouden jaarlijks schriftelijk opgave te doen van de door hen uit te oefenen andere ambten of functies over het lopende kalenderjaar. Voornoemde informatie wordt in een niet tot personen herleidbare vorm verstrekt.¹ Er behoeft geen opgave te worden gedaan van incidentele functies of taken.

Verder zijn de leden gehouden om ook hun financiële en zakelijke belangen te melden indien zij in een concreet geval een vermoeden hebben dat sprake is van een potentieel geval van belangenverstremgeling waarvoor zij zich moeten verschonen van deelname aan de beraadslagingen en het meestemmen over een bepaald onderwerp.

Het risico van belangenverstremgeling wordt in elk geval aanwezig geacht indien de betreffende financiële en zakelijke belangen raakvlakken hebben met het openbaar bestuur. In de praktijk zal nadere invulling gegeven moeten worden aan andere situaties waarin ook sprake is van het risico van belangenverstremgeling.

c. Transparantie door openbaarmaking

De door de leden uit te oefenen andere ambten of functies over het afgelopen kalenderjaar worden door de Raad openbaar gemaakt door deze te publiceren in het jaarverslag van de Raad van dat jaar dat op de website van de Raad wordt geplaatst. Deze openbaarmaking zal de transparantie verhogen en de onpartijdigheid van de Raad verder ondersteunen. Door dit te doen wordt de transparantie verhoogd en de onpartijdigheid van de Raad verder ondersteund.

3. Externe uitingen en gebruik van sociale media

Bij het vaststellen van een advies of het nemen van een besluit door de Raad wordt altijd naar consensus gestreefd. Dit betekent dat beslissingen van de Raad niet door een enkel lid genomen worden. Desondanks moeten de leden er rekening mee houden dat hun mening, waaronder ook het uiten van de politieke of religieuze overtuiging, afbreuk zou kunnen doen aan het beeld van onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de Raad.

Zij hebben echter net als iedere burger recht op uitoefening van vrijheid van meningsuiting, geloof, vereniging en vergadering. De uitoefening van deze grondrechten, moet echter zodanig plaatsvinden dat zij geen schade toebrengen aan hun eigen functioneren of aan het functioneren van de Raad en in de Raad te stellen vertrouwen.

---

¹ Bijvoorbeeld: Treedt op als belastingadviseur voor particuliere klanten. De namen van de cliënten worden dus niet verstrekt.

Bij externe uitingen, waaronder het gebruik van sociale media, moeten de leden zich daarom bewust zijn dat hun uitingen kunnen worden gezien als uitingen van de Raad. Dat geldt uiteraard niet alleen bij het publiceren van een artikel, maar bijvoorbeeld ook bij het publiceren van een column of deelname aan bijvoorbeeld een discussieprogramma.

In het licht van het voorgaande dienen zij zich ook te onthouden van het doen van uitingen over onderwerpen waarvan redelijkerwijs te verwachten is dat de Raad op termijn een advies zal moeten uitbrengen.